

VIDEO: Nově objevený film o Fremrově procesu. „Musel to stoprocentně vědět,“ říká historik

- CZ24 News | 9. srpna 2023

ČESKO: Značná část debaty, která se točí okolo případného jmenování Roberta Fremra ústavním soudcem, vychází z toho, že se měl ještě před rokem 1989 podílet na zpolitizovaném soudním procesu Olšanské hřbitovy. Fremr se hájí tím, že se rozhodnutí trestního senátu, který vedl, dle jeho vědomí nikdo nesnažil ovlivnit. Jeho kritici nicméně poukazují na to, že tehdejší Československá televize natočila o případu propagandistický dokument, a soudce tedy musel vědět, že se komunistický režim snaží proces zpropagovat.

Fremr v případě Olšany vynesl rozsudek v létě 1988. Obžalobu tehdy zmanipulovala komunistická tajná policie (StB). Trojici mladíků vinila obžaloba z více než stovky trestných činů, z nichž nejzávažnější bylo záškodnictví. Skupince vyčítala vedle poškození pomníků sovětských vojáků na Olšanech také shození kanálového poklopu z Nuselského mostu a položení betonového pražce na železniční trať.

O případu vznikl dokument „Stalo se 31. května“. V plné verzi veřejně dostupný není, nynější Česká televize z něj však vysílá útržky ve svých pořadech. Záběry z něj ČT ukazovala kupříkladu v pořadu [90' ČT24](#).

Deník Echo24 veřejnoprávní televizi oslovil s žádostí o zprostředkování dokumentu z archivu, mluvčí ČT Karolína Blinková uvedla, že se s archivem spojí.

Nedávno se nicméně alespoň část dokumentu objevila na platformě YouTube. Podle názvu účtu jej pravděpodobně zveřejnil spisovatel Petr Pazdera Payne, který je jedním z kritiků Fremrovy nominace. Na záběrech je vidět pozadí případu i samotné dění v soudní síni.

Musel to stoprocentně vědět

Stále ještě místopředseda Vrchního soudu v Praze Fremr se v minulosti hájil tím, že o manipulaci nic nevěděl. „Mě ani členy senátu nikdo nekontaktoval, aby se nás jakkoli snažil ovlivnit, jak máme rozhodnout. Svůj závěr o vině všech tří obžalovaných jsme založili výhradně na hodnocení důkazů, které jsme v hlavním líčení provedli, a považovali jsme je za věrohodné,“ uvedl před několika dny v dopise senátorům, v němž se vyjadřoval ke kritice.

Podle historika Petra Blažka z Ústavu pro studium totalitních režimů nicméně není možné, aby soudce před rokem 1989 nevěděl o účelu natáčení v soudní síni. „Natáčení takových pořadů v té době úplně běžné nebylo, čili to muselo být poměrně výjimečné. Bezpochyby museli s tím soudcem předtím jednat a říct mu, proč to natáčí a za jakým účelem. V obecné rovině to musel stoprocentně vědět. (...) Existovaly takzvané meziresortní porady, kde se ty procesy připravovaly. Hlavní roli hrála prokuratura, které koordinovala přípravy procesu se soudem,“ řekl deníku Echo24 Blažek.

Fremr poté, co se dozvěděl nové skutečnosti případu, přiznal, že manipulován být mohl, třebaže si stojí za tím, že tehdy o ničem takovém nevěděl. Nové skutečnosti se týkaly především obžalovaného

Alexandra Ereta. „I tak jsem ale vyslovil ve vztahu k němu a jeho matce lítost, protože jsme se tak nejspíše, byť nevědomky, sami podvedeni StB, nejspíše podíleli na přinejmenším částečně nezákonném rozhodnutí. Pro mne skutečně hořký pocit,“ uvedl Fremr.

Poté se také objevila kauza odsouzených emigrantů. Senátor Marek Hilšer z klubu Starostů v neděli napsal, že Fremr mezi lety 1983 a 1985 také odsoudil přes 100 lidí za emigraci, přičemž mnozí přišli o majetek, rodiny byly postiženy perzekucí. V dopise pak Hilšer se senátorkou Hanou Kordovou Marvanovou (za ODS) napsali Pavlovi, že přítomnost Fremra na soudu je nevhodná.

V reakci na to prezident Petr Pavel oznámil, že Fremra prozatím nejmenuje. Ten sice získal souhlas Senátu, ale poté se podle hlavy státu objevily nové informace o jeho rozhodování před listopadem 1989. Pavel chce informace prověřit a konzultovat s odborníky.

[ZDROJ](#)